

Hässelholms kommuns pensionsmedelsförvaltning

Placeringsregler

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	2
1.1	Syfte med placeringsreglerna	2
2.	Målformulering.....	2
2.1	Målet för kapitalförvaltningen.....	2
2.2	Avkastningsmål för kapitalförvaltning.....	2
3.	Organisation och ansvarsfördelning.....	2
3.1	Kommunfullmäktiges ansvar.....	2
3.2	Kommunstyrelsens ansvar.....	3
3.3	Kommunledningsförvaltningens ansvar.....	3
4.	Placeringsföreskrifter.....	3
4.1	Förvaltningsformer	3
4.1.1	Intern förvaltning	3
4.1.2	Extern förvaltning.....	4
4.2	Tillåtna tillgångslag	4
4.3	Totalportföljens sammansättning	4
4.3.1	Normalposition inom totalportföljen.....	4
4.3.2	Strategisk allokering.....	5
4.3.3	Passiv rebalansering.....	5
4.4	Aktieportföljen.....	6
4.4.1	Taktisk allokering av aktieportföljen.....	6
4.4.2	Risklimiter per tillgångslag.....	6
4.4.2.1	Nordiska aktier och aktierelaterade instrument	6
4.4.2.2	Globala aktiefonder väldiversifierade från Norden.....	6
4.5	Ränteportföljen.....	7
4.5.1	Taktisk allokering av ränteportföljen.....	7
4.5.2	Risklimiter per tillgångslag.....	7
4.5.2.1	Limiter för den svenska räntebärande portföljen	8
4.6	Likvida medel.....	8
4.7	Övriga riskbegränsningar	8
4.7.1	Motparter.....	8

4.7.2 Förvar	9
4.7.4 Aktielån	9
4.7.5 Valutarisk	9
4.7.6 Likviditetsrisk	9
5. Ansvarsfulla placeringar	9
6. Rapportering & uppföljning	11
6.1 Rapportering	11
6.1.1 Rapporteringens syfte	11
6.1.2 Onormala händelser och avvikelser från dessa placeringsregler.....	11
6.1.3 Månadsrapport	11
6.1.4 Totalrapport	11
6.1.4 Uppföljning	12
6.2 Utvärdering	12
6.2.1 Syfte med utvärderingen.....	12
6.2.2 Jämförelseindex.....	13
6.2.2.1 Jämförelseindex för enskilda tillgångsslag.....	13
6.2.2.2 Jämförelseindex för totalportföljen.....	13
7. Ordlista	14

Diarienummer: KLF 2020/204

Fastställt den: 2020-04-27, § 45

Fastställt av: Kommunfullmäktige

För revidering ansvarar: Kommunfullmäktige

För uppföljning ansvarar: Kommunledningsförvaltningen, ekonomiavdelningen

Dokumentet gäller för: Kommunledningsförvaltningen och för aktuella kapitalförvaltare

Giltighetsperiod: Från och med den 1 oktober 2020

Ersätter: Placeringsregler för Hässleholms kommuns pensionsmedel , antagen av kommunfullmäktige 2013-11-18, § 135

Kommunal författningssamling: Regler

Antagen: 2020-04-27

1. Inledning

1.1 Syfte med placeringsreglerna

Av kommunallagen (11 kap § 2) framgår att kommuner skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen (11 kap § 3).

Kommunfullmäktige ska utöver vad som följer av 3 § besluta om riktlinjer för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser. I riktlinjerna ska det anges hur medlen ska förvaltas. Tillåten risk vid placering av medlen ska då fastställas. Det ska också anges hur uppföljning och kontroll av förvaltningen ska ske.

Dessa placeringsregler utgör det övergripande styrinstrumentet för Kommunens långsiktiga medelsförvaltning. Placeringsreglerna omfattar det pensionskapital som avsatts för att täcka Kommunens framtida pensionsåtaganden. Syftet med placeringsreglerna är att ange regler och riktlinjer för förvaltningen.

2. Målformulering

2.1 Målet för kapitalförvaltningen

Målet med pensionsmedelsförvaltningen är att långsiktigt minska pensionskostnadernas belastning på Kommunens resultaträkning samt att utjämna likviditetsbelastningen till följd av pensionsutbetalningar. Kommunen ska sträva efter att uppnå en hög och jämn avkastning på sina tillgångar.

2.2 Avkastningsmål för kapitalförvaltning

Målet är att tillgångarna över rullande femårsperioder minst ska ge en genomsnittlig real årlig avkastning på två och en halv (2,5) procentenheter per år. Med real avkastning avses nominell avkastning justerad för inflationen i Sverige, mätt som förändringen i konsumentprisindex (KPI). $KPI + 2,5$ procentenheter per år utgör totalportföljens referensavkastning.

3. Organisation och ansvarsfördelning

3.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Det är kommunfullmäktiges ansvar att:

- förvaltningen sker, i överensstämmelse med kommunallagen 11 kap 2 §, på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses
- fastställa placeringsreglerna i överensstämmelse med kommunallagen 11 kap 4 §

3.2 Kommunstyrelsens ansvar

Det är kommunstyrelsens ansvar att:

- utse och avveckla extern förvaltare
- fastställa och besluta om avtal med extern förvaltare
- årligen utvärdera kapitalförvaltningen
- säkerställa att placeringsreglerna följs
- föreslå förändringar av placeringsregler för beslut i kommunfullmäktige

3.3 Kommunledningsförvaltningens ansvar

Kommunledningsförvaltningen (ekonomichefen) är ansvarig för Kommunens löpande förvaltning. Inom ramen för förvaltningsarbetet ansvarar kommunledningsförvaltningen för att:

- initiera och bereda uppdateringar av placeringsreglerna
- genomföra upphandling av extern förvaltare
- utforma avtal för extern förvaltare
- föreslå val och i förekommande fall avveckling av extern förvaltare, för behandling i kommunstyrelsen
- bevaka limiter samt fatta beslut om rebalansering
- följa upp efterlevnad av placeringsregler och avtal
- till kommunstyrelsen löpande rapportera om utfallet i förvaltningen och portföljens allokering i relation till fastställda limiter
- fatta beslut om placering av kapital som kortfristigt placeras i tillgångsslaget "Likvidamedel"
- utvärdering av extern förvaltare
- företräda Kommunen gentemot extern förvaltare
- i övriga fall rapportera till kommunstyrelsen rörande omständigheter som påverkar förvaltningen av portföljen

4. Placeringsföreskrifter

4.1 Förvaltningsformer

Kommunens kapital ska placeras och administreras genom egen eller köpt kompetens, så att någon administrativ risk inte uppstår. Förvaltningen ska i huvudsak ske via extern förvaltare.

4.1.1 Intern förvaltning

Kommunledningsförvaltningen är operativt ansvarig för förvaltningen. Kommunledningsförvaltningen ska tillse att det finns resurser, kompetens och system som möjliggör detta uppdrag.

4.1.2 Extern förvaltning

Extern förvaltare ska ha tillstånd för förvaltning enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Om det är en utländsk institution, ska den utländska institutionen ha motsvarande tillstånd och stå under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ. Vid beslut att anlita extern förvaltare av hela eller delar av portföljens tillgångar ska sådant uppdrag grundas på skriftligt avtal. Den externa förvaltaren ska följa dessa placeringsregler.

4.2 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- räntebärande värdepapper utgivna i svensk valuta
- svenska kreditobligationer placerade i fond
- likvida medel i svenska kronor
- nordiska aktier, samt aktierelaterade värdepapper (med aktierelaterade värdepapper avses depåbevis samt sådana andra delägarätter som är utgivna för allmän omsättning)
- Globala aktier placerade i fond som är väldiversifierade från Norden

4.3 Totalportföljens sammansättning

Totalportföljen består av tre tillgångsslag: Aktier och räntebärande värdepapper samt tillgångsslaget ”Likvida medel”, som är av tillfällig natur. Tillgångsslaget ”Aktier” benämns ”Aktieportföljen” och tillgångsslaget ”Räntebärande värdepapper” benämns ”Ränteportföljen”. Portföljerna ska i allokeringsavseende förvaltas av Kommunen. Viktförhållandet mellan portföljerna ska följas löpande och Kommunen (ekonomiavdelningen) ska besluta om och genomföra omallokering när någon limit över- eller underskrids.

4.3.1 Normalposition inom totalportföljen

Totalportföljens grundläggande allokering (normalpositionen) innebär att den till cirka 40 procent ska bestå av placeringar i tillgångsslaget aktier och till cirka 60 procent av placeringar i tillgångsslaget räntebärande värdepapper. Allokeringen med en övervikt i räntebärande värdepapper motiveras av att minska risken i totalportföljen. Tillgångsslagen i totalportföljen och normalpositionen för dessa samt övre- och undre limiter, framgår av nedanstående tabell.

Tillgångsslag	Normalvikt och limiter		
	Min	normal	Max
Aktieportföljen Nordiska aktier och globala aktiefonder väldiversifierade från Norden	0 %	40 %	50 %
Ränteportföljen Svenska räntebärande värdepapper	20 %	60 %	70 %
Likvida medel	0	0	30 %

4.3.2 Strategisk allokering

Aktie- och ränteportföljerna tillåts att fritt variera inom sina övre- respektive undre viktlimiter. Om någon av portföljerna överstiger sin övre viktlimit respektive understiger sin undre viktlimit måste Kommunen omallokera mellan portföljerna. Vid beräkning av vikterna ska tillgångarnas aktuella marknadsvärde, uttryckt i SEK, utgöra utgångspunkt.

För att undvika att totalportföljen ”stressas sönder” av omallokeringar som i sin tur leder till ökade transaktionskostnader, tillåts en period av 90 dagar från upptäckt till handling, innan portföljernas vikter ska balanseras enligt ovan angivna vikter. Denna period är en observationsperiod som ska möjliggöra för Kommunen (ekonomiavdelningen) att undvika att fatta för snabba beslut om omallokering mellan aktier/räntor.

Tillgångsslaget ”Likvida medel” kan användas i samband med omallokering mellan aktie- och ränteportföljerna. Normalt ska kapital som omallokeras snarast efter omallokeringsbeslutet överföras till det andra tillgångsslaget. I vissa marknadssituationer kan det dock vara lämpligt att avvakta med överföringen av kapitalet. Kapitalet ska då tillfälligt placeras i ”Likvida medel”. För kapital i ”Likvida medel” svarar Kommunen (ekonomiavdelningen) själv för placeringen.

4.3.3 Passiv rebalansering

Principen om passiv rebalansering innebär att portföljen enbart rebalanseras då limit över- eller underskrids. I syfte att öka handlingsberedskapen vid närmandet av en limit kompletteras rebalanseringsmodellen med ”observationsvikter”, vilka utgör nya beslutspunkter. Mellan normalvikten för ett tillgångsslag och max-limiten införs en observationsvikt (observationslinje). På liknande sätt införs en observationsvikt mellan ett tillgångsslags normalvikt och dess minimilimit. När ett tillgångsslags andel av totalportföljen når en observationsvikt måste Kommunen (ekonomiavdelningen) fatta ett beslut om att antingen vikta om mot normalvikten (hela vägen till normalvikten eller del av vägen så att avvikelser från normalvikten minskar) eller att ligga kvar. Om någon limit bryts måste Kommunen (ekonomiavdelningen) vikta om mot normalvikten. Omviktningen kan ske hela vägen tillbaka till normalvikten eller del av vägen så att avvikelser från normalvikten minskar. Bilaga 1 innehåller en principskiss och enkel förklaring av rebalanseringsprocessen med angivande av specifika observationsvikter och observationslinjer.

4.4 Aktieportföljen

Aktieportföljen ska bestå av nordiska aktier och globala aktiefonder väldiversifierade från Norden. Portföljen ska normalt vara fullinvesterad (inte beaktat transaktionslikviditet inom ett tillgångsslag). I tabellen nedan anges normalvikt samt de limiter inom vilka aktietillgångarna får variera.

Aktieportföljen, tillgångsslag	Normalvikt och limiter		
	Min	Normal	Max
Nordiska aktier	70 %	80 %	100 %
Globala aktiefonder väldiversifierade från Norden	0	20 %	30 %

Normalportföljen anger aktieportföljens strategiska, långsiktiga fördelning mellan tillgångsslagen. Vid beräkning av vikterna ska tillgångarnas aktuella marknadsvärde, uttryckt i SEK, utgöra utgångspunkt.

4.4.1 Taktisk allokering av aktieportföljen

Förvaltaren har allokeringsansvaret för portföljen, det vill säga ska tillse att fördelningen mellan tillgångsslagen i aktieportföljen ligger inom limiterna enligt tabellen i avsnitt 4.4. Aktieportföljen.

4.4.2 Risklimiter per tillgångsslag

I detta avsnitt anges regelverket för placering inom aktieportföljen.

4.4.2.1 Nordiska aktier och aktierelaterade instrument

Kommunens portfölj för nordiska aktier ska placeras i börsnoterade aktier enligt regler nedan. Portföljens placeringar ska vara denominerade i SEK. Portföljens medel får placeras i noterade aktier i Norden. Noterade aktier är sådana som är föremål för regelbunden handel på marknadsplats som är öppen för allmänheten och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ. Placeringar får endast göras i likvida bolag. Med likvida bolag menas företag där den genomsnittliga dagliga handeln av aktien under den senaste tolv månadersperioden, det vill säga omsättningen av handlade aktier, mer än väl överstiger aktieportföljens värde/innehav.

Vid deltagande i nyintroduktioner ska den genomsnittliga dagliga omsättningen, inom en tremånadersperiod från introduktionen, överstiga aktieportföljens innehav. Marknadsvärdet av direktägda aktier, depåbevis och aktierelaterade instrument hänförliga till en enskild emittent får utgöra maximalt 10 procent av marknadsvärdet för tillgångsslaget nordiska aktier.

4.4.2.2 Globala aktiefonder väldiversifierade från Norden

Placeringar i globala aktiefonder väldiversifierade från Norden ska vara denominerade i SEK. Fonderna ska vara dagligt handlade och vara öppna för allmänheten samt stå under tillsyn av myndighet. Placeringarna ska göras i indexfonder med fokus på att minimera

courtage- och förvaltningskostnader. Vid jämförelse mellan olika indexfonder bör man följaktligen se till faktorer som förvaltningsavgift, totala avgifter (TER=totalt erlagda avgifter i fonden exklusive courtage), fondförmögenhet, omsättningshastighet och tracking error (följsamhet mot index).

De indexfonder som handlas ska antingen vara föremål för regelbunden handel på marknadsplats som är öppen för allmänheten och som står under tillsyn av myndighet, så kallade ETF:er (=Börshandlade fonder) eller handlas genom fondbolag som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ i EU-land. Fondbolagets handel med indexfonder ska vara öppen för allmänheten och vara dagligt handlade. Eftersom utbudet av indexfonder och ETF:er, innehållande Kommunens krav på hållbarhet och hantering av ESG-risker (miljö, socialt ansvar och ägarstyrning) är mycket begränsat är målsättningen att globala aktiefonder väldiversifierade från Norden i största möjliga mån uppfyller kravet för ansvarsfulla placeringar enligt avsnitt 5.

Indexfonderna ska vara globala fonder och/eller fonder med inriktning på regioner. Allokeringarvinster ska eftersträvas i valet av mixen mellan globala och regionala indexfonder.

4.5 Ränteportföljen

Ränteportföljen ska bestå av svenska räntebärande värdepapper. Portföljen ska normalt vara fullinvesterad (inte beaktat transaktionslikviditet inom ett tillgångsslag). I tabellen nedan anges normalvikt samt de limiter inom vilka räntetillgångarna får variera.

Ränteportföljen, tillgångsslag	Normalvikt och limiter		
	Min	normal	Max
Räntebärande värdepapper i svensk valuta	75 %	90 %	100 %
Svenska kreditobligationer placerade i fond enligt avsnitt 4.5.2.1, kategori 4	0	10 %	25 %

Normalportföljen anger ränteportföljens strategiska, långsiktiga fördelning mellan tillgångsslagen. Vid beräkning av vikterna ska tillgångarnas aktuella marknadsvärde, uttryckt i SEK, utgöra utgångspunkt.

4.5.1 Taktisk allokering av ränteportföljen

Förvaltaren har allokeringsansvaret för portföljen, det vill säga ska tillse att fördelningen mellan tillgångsslagen i ränteportföljen ligger inom limiterna enligt tabellen i avsnitt 4.5. Ränteportföljen.

4.5.2 Risklimiter per tillgångsslag

I detta avsnitt anges regelverket för placering inom ränteportföljen.

4.5.2.1 Limiter för den svenska räntebärande portföljen

För räntebärande värdepapper i svensk valuta gäller limiterna i tabellen nedan. Procent-talen i tabellen avser andelar av marknadsvärdet för tillgångsslaget.

Emittent-kategori	Emittent/värdepapper	Max andel per emittentkategori, %	Max andel per emittent inom respektive emittentkategori, %
1	Kommuninvest, Svenska staten eller av svenska staten garanterade värdepapper	100	100
2	Svenska kommuner och svenska regioner (fd landsting)	50	10
3	Säkerställda bostadsobligationer	80	25
4	Värdepapper med rating ¹ om lägst P-2 eller A-2 (kort rating) eller BBB- eller Baa3 (lång rating), vilket inkluderar helägda bolag till kommuner, landsting och regioner	25	10

¹Rating enligt ratinginstituten Standard & Poor's och Moody's. En rating är en bedömning av sannolikheten att den kreditriskvärderade skulden kommer att återbetalas inom utsatt tid. Ratingen är avsedd att ge investerare information om låntagares kreditvärdighet. De värden för rating, som återfinns i kategori 4, motsvarar definitionen "Investment grade".

Vid så kallad "split rating" mellan instituten ska den rating som är lägst, ligga till grund för om värdepappret är möjligt att investera i enligt ovanstående limiter. Den genomsnittliga kreditdurationen i ränteportföljen ska som längst uppgå till 5 år.

4.6 Likvida medel

Likvida medel definieras som direkt tillgängliga pengar i form av kontotillgångar. Obligationer och aktier räknas inte som likvida medel. Likvida medel är ett eget tillgångsslag och ingår i Kommunens totalportfölj. I normalfallet är dess vikt noll. Kommunen har dock möjlighet att allokera upp till 30 procent av tillgångarna till tillgångsslaget likvida medel. Inom förvaltningsuppdrag av andra tillgångsslag än likvida medel kan det finnas en viss del likvida medel enligt definitionen ovan. Dessa medel utgör så kallad transaktionslikviditet och ska räknas till marknadsvärdet av det tillgångsslag som uppdraget avser (exempelvis nordiska aktier eller svenska räntebärande).

4.7 Övriga riskbegränsningar

4.7.1 Motparter

Direkta köp och försäljningar av värdepapper ska göras via etablerade finansiella institutioner och/eller förmögenhetsförvaltare. Värdepappersaffärer får endast göras med bank eller fondkommissionärsföretag som har Finansinspektionens (eller motsvarande myndighets i andra länder) tillstånd att ta emot och vidarebefordra samt utföra order avseende finansiella instrument enligt 2 kap 1 § p 1-2 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (eller motsvarande regelverk i andra länder). Transaktioner ska ske enligt principen betalning mot leverans. Undantag från denna princip är tillåten vid tillfällen då det normala förfarandet är ett annat, exempelvis vid nyemissioner.

4.7.2 Förvar

Portföljens tillgångar ska förvaras hos:

1. Bank eller värdepappersbolag som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring, enligt 2 kap 2§ p 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.
2. Utländska institutioner som har tillstånd motsvarande det som anges i punkt 1 och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

4.7.3 Belåning

Portföljens tillgångar får inte belånas med undantag för sådan tillfällig belåning som följer av gällande likvidschema i samband med värdepappersaffärer.

4.7.4 Aktielån

Aktielån är inte tillåtet. Kommunen får varken låna aktier för så kallade blankningsaffärer eller låna ut sina egna aktier.

4.7.5 Valutarisk

Värdet av placeringar i utländska valutor sjunker i värde vid försvagning av placeringsvalutan i förhållande till SEK. Denna risk bedöms dock vara en systemrisk som går att hantera. Valutasäkring mot SEK får göras för att minska valutarisken.

4.7.6 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk innebär att ett finansiellt instrument eller annan tillgång inte kan avyttras eller förvärvas vid avsedd tidpunkt utan större prisreduktion eller att transaktionen medför stora kostnader.

5. Ansvarsfulla placeringar

Kommunen placerar i företag som bedöms vara långsiktigt hållbara avseende ekonomi, miljö och samhälle. Ett hållbart företag ska kunna visa ett ansvarsfullt agerande avseende social och miljömässig hänsyn samt ha god affärsetik. Kommunen undviker placeringar i bolag som utviner fossila bränslen och placerar istället i företag som har hållbara lösningar på framtidens utmaningar, exempelvis energieffektiva produkter och tjänster som leder till minskade utsläpp av koldioxid.

Företag som Kommunen investerar i ska på ett godtagbart sätt följa internationella konventioner och överenskommelser om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö, mutor och korruption utifrån UN Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag och ILO:s kärnkonventioner. För det fall sådana konventioner och överenskommelser i en viss situation inte är tillämpliga, ska investeringen ändå bedömas utifrån de principer som anges däri, varvid även lokala förhållanden kan beaktas.

- Kommunen placerar inte i företag som är involverade i produktion, lagring och handel av massförstörelsevapen eller andra kontroversiella vapen eller i produktion av tobak eller pornografi.
- Kommunen placerar inte i företag som utviner fossila bränslen (olja/kol/gas).

- Kommunen placerar inte i företag som har sin huvudsakliga verksamhet inom elkraftbolag som i huvudsak producerar el med kol eller olja; här avses tio procent av bolagets totala omsättning.
- Kommunen placerar inte i företag som är involverade i vapen och krigsmateriel om denna produktion utgör mer än fem procent av företagets totala omsättning.
- Kommunen placerar inte i företag där mer än fem procent av företagets totala omsättning utgörs av alkoholproduktion eller kommersiell spelverksamhet (gambling).

Ordlista för avsnitt 5

En fullständig ordlista finns i avsnitt 7.

Alkohol	Med alkoholproduktion avses produktion av alkoholhaltiga drycker. Detta inkluderar producenter och leverantörer av alkoholhaltiga drycker och/eller ägare av butiker som specialiserat sig på att sälja alkoholhaltiga drycker.
Fossila bränslen	Med fossila bränslen avses kol, olja och gas (inklusive oljesand och skiffergas/olja).
Kommersiell spelverksamhet	Kommersiell spelverksamhet som går ut på att deltagare satsar pengar på spel i hopp om att erhålla en större vinstsumma (så kallat gambling).
Kontroversiella vapen	Med kontroversiella vapen avses främst klustervapen, antipersonnella landminor och massförstörelsevapen såsom kärnvapen, biologiska och kemiska vapen.
Pornografi	Pornografi definieras som produktion av bilder eller föreställningar som på ett ohöjlt och utmanande sätt återger sexuella situationer eller händelseförlopp.
Tobaksprodukter	Med tobaksprodukter menas tillverkning av cigaretter, cigarrer, piptobak, snus, tuggtobak och andra tobaksrelaterade produkter.
Vapen och krigsmateriel	Med vapen åsyftas tillverkning och försäljning av produkter med ändamålet att döda, stympa eller ödelägga och som säljs för militär användning. Krigsmateriel är produkter eller delkomponenter speciellt utvecklade för att ingå i vapen eller vapensystem. För att uteslutas ska dessa produkter vara militärt offensiva. Den av svenska regeringen fastställda förteckningen över krigsmateriel och EUs militära lista fungerar som vägledning.

6. Rapportering & uppföljning

6.1 Rapportering

6.1.1 Rapporteringens syfte

Rapporteringens syfte är att informera om portföljens resultat och allokering i relation till de fastställda limiterna i placeringsreglerna.

6.1.2 Onormala händelser och avvikelser från dessa placeringsregler

Förvaltare ska omedelbart rapportera till Kommunen om händelser som inte kan betraktas som normala i placeringsverksamheten. Vidare ska samtliga överträdelser av placeringsinstruktionen omedelbart rapporteras till Kommunen. Redovisningen ska innehålla uppgivande av typ av överträdelse, åtgärd för att rätta till överträdelse samt åtgärder för att förhindra att liknande överträdelser upprepas.

6.1.3 Månadsrapport

Rapporteringen från extern förvaltare ska ske senast sju (7) dagar efter månadens utgång. Rapporten ska för varje tillgångsslag i aktie- respektive ränteportföljen (se avsnitt 4.2) bland annat innehålla följande:

- periodens transaktioner
- innehav
- anskaffningsvärde i kronor per värdepapper
- utgående marknadsvärde i kronor per värdepapper
- periodens avkastning i procent
- avkastning från årets början i procent
- avvikelse från jämförelseindex för perioden
- avvikelse från jämförelseindex för årets början
- svenska ränteportföljens fördelning på olika ratingkategorier
- durationen i den totala ränteportföljen samt för den nominella portföljen och för kreditportföljen var för sig
- Fondernas TER ska redovisas årligen snarast efter fastställande

I månadsrapporten för ränte- respektive aktieportföljen ska ingå ett textavsnitt där Förvaltaren lämnar en kort redogörelse för hur Förvaltaren omvärldsanalys och placeringsstrategier har påverkat/förändrat Portföljen under rapportperioden samt hur Portföljen kan tänkas påverkas/förändras den närmaste framtiden.

6.1.4 Totalrapport

Utöver månadsrapporten som extern förvaltare lämnar enligt 6.1.3, ska den av Kommunen utsedda externa förvaltaren senast tio (10) dagar efter utgången av varje kalendermånad lämna en totalrapport som konsoliderar Kommunens innehav av nordiska aktier, globala aktiefonder väldiversifierade från Norden, svenska räntebärande värdepapper i

svensk valuta, svenska kreditobligationer placerade i fond samt eventuella innehav av Likvida Medel. Totalrapporten ska innehålla följande:

- Kommunens tillgångsallokering i totalportföljen med uppgifter om marknadsvärde för respektive tillgångsslag från årets början, för innevarande månad samt för senaste femårsperioden.
- Eventuella avvikelser för respektive tillgångsslag i förhållande till fastställda limiter
- Totalportföljens avkastning för respektive tillgångsslag jämfört med index från årets början, för innevarande månad samt för senaste femårsperioden. Kommunens avkastningsmål ska redovisas från årets början och för senaste femårsperioden.
- En grafisk presentation av värdeutvecklingen för Kommunens totalportfölj för den senaste femårsperiod jämfört med totalindex och avkastningsmålet.

6.1.4 Uppföljning

Kommunledningsförvaltningen ska månatligen rapportera till kommunstyrelsen om utvecklingen för respektive tillgångsslag i totalportföljen samt eventuella avvikelser i förhållande till fastställda limiter.

6.2 Utvärdering

6.2.1 Syfte med utvärderingen

Utvärderingens syfte är att informera om resultatet för aktieportföljen, ränteportföljen och likvida medel, dels i förhållande till jämförelseindex och dels i relation till de uppsatta målen. Utvärderingen ska vidare belysa risknivåerna i förvaltningen och bedöma aktivitetsnivå och informationsvärde i de externa förvaltarnas förvaltningsinsats. Utvärderingen ska utföras av extern part och ska göras årsvis. Utvärderingen ska innehålla uppgifter om bland annat:

- prestation relativt jämförelseindex och jämförbara konkurrenter ur ett risk- och avkastningsperspektiv
- utveckling i relation till det långsiktiga avkastningskravet
- riskjusterade nyckeltal
- förklaring till avkastningsdifferenser
- uppgifter om avvikelse från dessa placeringsregler

Utvärderingen ska dessutom innehålla kommentarer om förvaltningsresultatet under det gångna året samt kommentarer om de externa förvaltarnas prestationer. Den årliga utvärderingen ska överlämnas till kommunstyrelsen inom tre månader efter räkenskapsårets utgång.

6.2.2 Jämförelseindex

6.2.2.1 Jämförelseindex för enskilda tillgångsslag

Jämförelseindex för respektive tillgångsslag anges i tabellen nedan.

Tillgångsslag	Jämförelseindex
Svenska nominella räntebärande	OMRX Bond All
Svenska reala räntebärande	OMRX Real
Svensk kreditobligationsfond	NOMX Ctrr
Nordiska aktier	VINXBSEKGI
Globala aktiefonder väldiversifierade från Norden	MSCI World Net TR
Likvida medel	OMRX T Bill

OMRX Bond All är ett totalindex för statens och bolåneinstitutens upplåning i Sverige. Det inkluderar statsskuldväxlar samt statens och bolåneinstitutens upplåning via obligationer.

OMRX Real utgörs av realränteobligationer emitterade av svenska staten.

NOMX Credit Sek total return (**NOMX Ctrr**) är ett index för företagsobligationer och kommuncertifikat.

VINX Benchmark SEK GI (**VINXBSEKGI**) är det index som speglar utvecklingen på de nordiska börserna. Indexet innehåller cirka 150 av de största nordiska bolagen noterade på de nordiska börserna och är beräknat i svenska kronor. I indexet är utdelningarna återinvesterade.

MSCI World Net TR är ett index som speglar marknaden på de 24 största marknaderna (Australien, Österrike, Belgien, Kanada, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Grekland, Hong Kong, Irland, Israel, Italien, Japan, Nederländerna, Nya Zeeland, Norge, Portugal, Singapore, Spanien, Sverige, Schweiz, Storbritannien och USA). I indexet är utdelningarna återinvesterade.

OMRX T Bill är det index som speglar värdeutvecklingen för en portfölj av statsskuldväxlar.

6.2.2.2 Jämförelseindex för totalportföljen

Totalportföljen jämförs mot ett totalindex som består av en sammanvägning av jämförelseindex för de enskilda tillgångsslagen enligt avsnitt 6.2.2.1. Utifrån framtida allokeringar och omplaceringar kan jämförelseindex från tid till annan variera och Kommunen (ekonomiavdelningen) ska i samråd med den externa förvaltaren som tar fram månadsrapporten besluta vilket jämförelseindex som är relevant för perioden.

7. Ordlista

Aktie	Ägarandel i ett aktiebolag.
Aktielån	Att låna en aktie av annan aktieägare eller att låna ut en aktie som man själv äger.
Aktieportfölj	En förmögenhet som är placerad i aktier.
Aktiv risk	Aktiv risk (tracking error) är ett nyckeltal som visar hur mycket fördelningen i fondens innehav har avvikit från fördelningen i fondens jämförelseindex. Det mäts som standardavvikelsen mellan dessa två avkastningar under en rad korta tidsperioder. Aktiv risk är intressant för indexfonder, som bör ha så låg aktiv risk som möjligt.
Alkohol	Med alkoholproduktion avses produktion av alkoholhaltiga drycker. Detta inkluderar producenter och leverantörer av alkoholhaltiga drycker och/eller ägare av butiker som specialiserat sig på att sälja alkoholhaltiga drycker.
Allokering	Med allokering menas fördelningen av tillgångarna inom en portfölj. Det kan gälla fördelningen mellan aktier och räntebärande värdepapper eller det kan gälla fördelningen mellan olika branscher och länder inom en aktieportfölj.
Blankning	Att sälja en tillgång som man inte äger (exempelvis aktier). Man måste då först låna tillgången. Man avslutar en blankningsposition genom att köpa tillbaka den sålda tillgången och återställa lånet.
Defensivt syfte	Att säkra hela eller delar av portföljen mot (kraftiga) kursfall.
Delägarätter	En skatterättslig definition av aktier och värdepapper och avser aktier, interimbevis (betaldeckningsaktie), rätter på grund av teckning av aktier, teckningsrätter, andelar i en värdepappersfond och en specialfond, Konvertibler, optioner mm
Depåbevis	Ersättning för utländska aktier som ger ägaren samma rättigheter som ett innehav i själva aktien.
Denominerad	Ett värdepapper som utges i en främmande valuta är denominerat (värderat) när värdet anges i SEK.
Diversifiering	Fördelning av en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/marknader i syfte att minska den totala risken i en portfölj.
Duration	Ett mått som anger den genomsnittliga återstående löptiden på en ränteplacering. Durationen ger en indikation på ränteplaceringens känslighet för förändringar i räntenivå. Ju högre värde desto mer känslig för förändringar i marknadsräntan. Durationen bestäms av obligationernas och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek samt räntenivån. För statsskuldväxel, företagscertifikat och

	nollkupongobligation är durationen lika med den återstående löptiden. För en obligation med kupong är durationen ett viktat genomsnitt av återstående löptid till samtliga kvarvarande kuponger samt förfall av nominellt belopp.
	För en samling räntebärande instrument, en ränteportfölj, är durationen ett viktat genomsnitt av samtliga ingående värdepappers duration.
Emittent	Utgivare av ett finansiellt instrument och är betalningsskyldig enligt instrumentets villkor vid löptidens utgång.
ETF:er	Börshandlad fond (engelska: ETF eller Exchange Traded Fund) är en fond som handlas som en vanlig aktie över börsen. Oftast är de indexfonder, men undantag finns. Det finns ETF:er kopplade till länder, regioner eller branscher.
Fossila bränslen	Med fossila bränslen avses kol, olja och gas (inklusive oljesand och skiffergas/olja).
Företagscertifikat	Ett instrument som ges ut av företag och används för kortfristig upplåning på penningmarknaden.
Företagsobligation	En obligation som är utgiven av ett företag (inte staten eller bolåneinstitut).
Index, jämförelseindex	Mått på en marknads eller delmarknads värdeutveckling, exempelvis VINX Benchmark SEK GI (index som speglar utvecklingen på de nordiska börserna) och OMRX (totalindex för statens och bolåneinstitutens upplåning i Sverige)
Indexfond	En indexfond är en värdepappersfond som strävar efter att dess värdeutveckling ska följa ett visst marknadsindex. Exempelvis bygger en aktiebaserad indexfond på den enkla regeln att köpa samma andel av varje aktie som aktien har i det index som fonden har valt att följa.
Kommersiell spelverksamhet	Kommersiell spelverksamhet som går ut på att deltagare satsar pengar på spel i hopp om att erhålla en större vinstsumma (så kallat gambling).
Kontroversiella vapen	Med kontroversiella vapen avses främst klustervapen, antipersonella landminor och massförstörelsevapen såsom kärnvapen, biologiska och kemiska vapen.
Kreditobligation	Räntebärande värdepapper som har högre risk än statsobligationer. Dessa obligationer emitteras ofta av företag och bolåneinstitut
Kreditrisk	Kreditrisk definieras som risken att utfärdaren av ett finansiellt kontrakt inte fullgör sina förpliktelser, exempelvis inte betalar tillbaka nominellt belopp vid kontraktets förfall.

Likviditetsrisk	Risken att ett finansiellt instrument eller annan tillgång inte kan avyttras eller förvärfvas vid avsedd tidpunkt utan större prisreduktion eller att transaktionen medför stora kostnader.
Likvidschema	När ett värdepapper omsätts finns i normala fall standardiserade tidpunkter för avslutsdag och likviddag.
Limit	Riskenivå som begränsar innehav av finansiella instrument.
Löptid	Den tid som återstår till att ett värdepapper förfaller till betalning.
Marknadsvärde	Värdet av en tillgång eller portfölj till kapitalmarknadens rådande prisnivå.
Nollkupongobligation	En obligation utan årliga räntebetalningar.
Nominella räntepapper	Obligationer eller andra räntepapper som vid förfall återbetalar ett på förhand bestämt belopp, det nominella beloppet.
Obligation	Skuldebrev med (ursprunglig) löptid överstigande ett år.
Pornografi	Pornografi definieras som produktion av bilder eller föreställningar som på ett ohöjlt och utmanande sätt återger sexuella situationer eller händelseförlopp.
Rating, ratingkategorier	En rating är en relativ bedömning av en emittents förmåga att i tid infria sina betalningsförpliktelser. En rating avser i regel ett givet låneprogram eller annan given skuldförpliktelse och är en uppskattning av kredittagarens förmåga till en tidsmässigt korrekt återbetalning av emitterat papper i programmet. En rating kan dock även avse en viss emittents förmåga att fullgöra alla sina betalningsförpliktelser. Internationellt förekommer rating bland annat från Moody's och Standard & Poor's, Numera förekommer även fondbolagens egen rating som i stort följer samma uppbyggnad som de internationella ratinginstitutens riskbedömning.

Kortfristiga ratingskalor:

Förklaring	Moody's	Standard & Poor's	Standard & Poor's - AB
Högsta kreditvärdighet	Prime-1	A-1	K-1
Hög kreditvärdighet	Prime-2	A-2	K-2
Adekvat kreditvärdighet	Prime-3	A-3	K-3
Spekulativ kategori		B	K-4
Bristande betalningsförmåga	Not prime	C	K-5
Betalningsinställelse/Konkurs		D	BK

Långfristiga ratingskalor:

Förklaring	Moody's	Standard & Poor's	
Högsta kvalitet	Aaa	AAA	Invest- ment Grade
Hög kvalitet	Aa	AA	
Övre mellannivå	A	A	
Mellannivå	Baa	BBB	
Övervägande spekulativ	Ba	BB	Speculative Grade
Spekulativ, låg nivå	B	B	
Svag, nästintill konkurs	Caa	CCC	
Högsta spekulat	Ca	CC	
Lägsta kvalitet, inget intresse	C	C	
Konkurs		D	

Standard & Poor's kan använda + eller - för att modifiera vissa ratings. Moody's använder siffror 1 (högst), 2 och 3 inom intervallet Aa1 till B3.

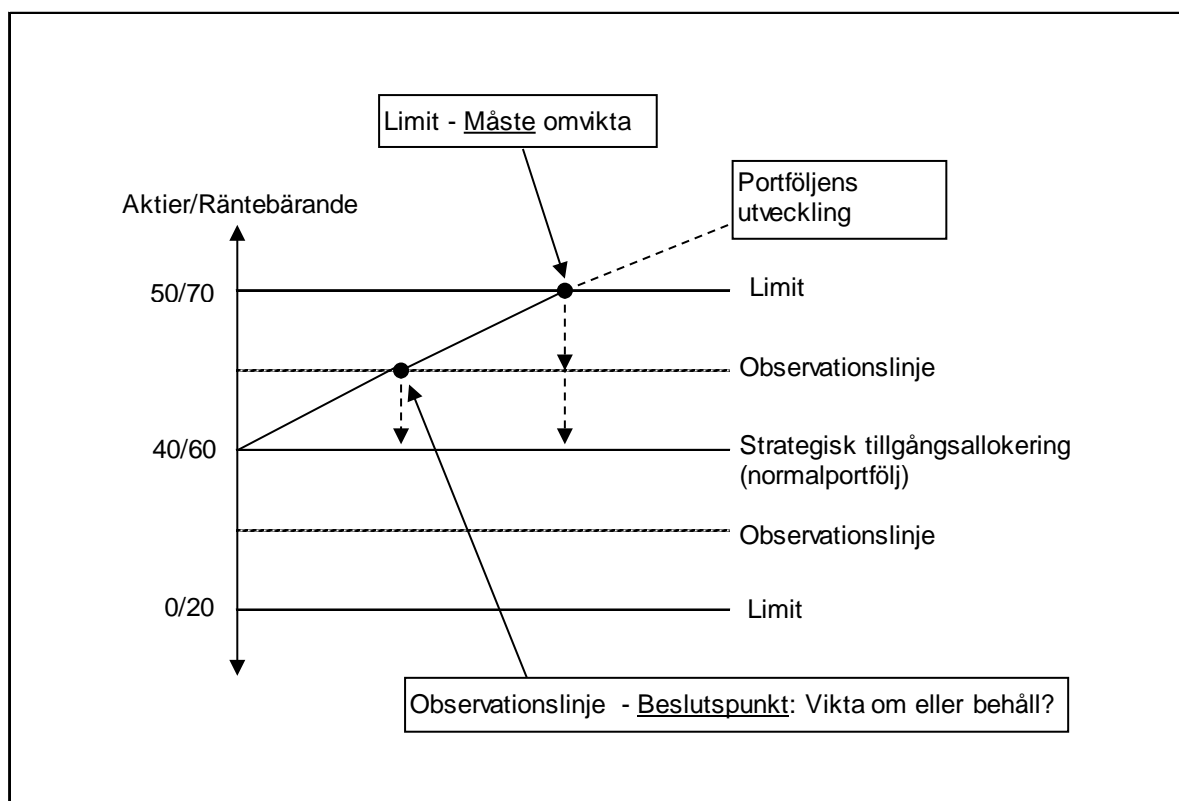
Reala räntepapper	Obligationer eller andra räntepapper som vid förfall återbetalar det nominella beloppet justerat för inflationen mellan utgivning och förfall.
Rebalansering	Rebalansering innebär att tillgångsslagens andel av den totala portföljen förändras i riktning mot den långsiktigt valda normalpositionen för detta tillgångsslag. Rebalanseringen kan innebära att tillgångarnas andel återgår till den långsiktigt valda normalpositionen eller att man minskar avvikelsen mellan nuvarande andel och normalpositionens andel.
Risk	<p>Inom modern portföljteori definieras risk som standardavvikelse, dvs variationen i avkastningen i relation till genomsnittlig avkastning. En tillgång som uppvisar stora svängningar i sina avkastningar anses ha en högre risk än en tillgång som har låga svängningar i sina avkastningar. Denna risk benämns även absolut risk.</p> <p>Relativ risk mäter en portföljs eller tillgångs risk i relation till något annat. En aktieportfölj som är investerad på en marknad har en risk i relation till marknaden (index). Portföljen har inte samma komposition som index och kommer därför att uppvisa avvikande avkastningstal. Detta är en relativ risk och mäts ofta som aktiv risk.</p> <p>Att investera i ett visst tillgångsslag eller på en viss marknad ger exponering mot en viss risk. Denna risk benämns marknadsrisk och dess storlek visar variationen i avkastningen i relation till genomsnittlig avkastning för den marknaden. En förvaltare som investerar på en given marknad exponeras mot denna marknadsrisk. Det uppstår dessutom en förvaltarrisk, en relativ risk, som innebär risken att förvaltaren presterar en avkastning som avviker mot marknads avkastning.</p>
Riskjusterade nyckeltal	Mått som mäter avkastning i relation till tagen risk. Exempel på riskjusterade nyckeltal är Sharpekvot och Informationskvot.

Ränteportfölj	En förmögenhet som är placerad i räntebärande värdepapper.
Split rating	Om långgivaren har rating från två eller flera ratinginstitut och dessa skiljer sig åt.
Standardavvikelse	<p>Statistiskt mått på hur kraftigt värdet på en tillgång (värdepapper, portfölj) eller en marknad fluktuerar över tiden. Används för att beräkna en tillgångs volatilitet.</p> <p>Standardavvikelsen anger hur mycket enskilda avkastningar för en tillgång avviker från genomsnittet av tillgångens alla avkastningstal. Stora avvikelser leder till en hög standardavvikelse, man säger att tillgångens värde uppvisar en hög volatilitet. Om de enskilda avkastningstalen uppvisar små avvikelser från genomsnittet får man en låg standardavvikelse, tillgången uppvisar en låg volatilitet.</p>
Statsskuldväxel	Ett värdepapper som används för svenska statens kortfristiga upplåning.
Tillgångsslag	Räntebärande värdepapper och aktier är exempel på tillgångsslag.
Tracking error	Aktiv risk (tracking error) är ett nyckeltal som visar hur mycket fördelningen i fondens innehav har avvikit från fördelningen i fondens jämförelseindex. Det mäts som standardavvikelsen mellan dessa två avkastningar under en rad korta tidsperioder. Aktiv risk är intressant för indexfonder, som bör ha så låg aktiv risk som möjligt.
Tobaksprodukter	Med tobaksprodukter menas tillverkning av cigaretter, cigarrer, pip-tobak, snus, tuggtobak och andra tobaksrelaterade produkter.
Transaktionslikviditet	Inom ett förvaltningsuppdrag av ex vis aktier finns alltid en mindre mängd kassamedel, likviditet. Denna likviditet finns i syfte att mer effektivt kunna genomföra transaktioner inom förvaltningsuppdraget.
Valutarisk	Risken att tillgångar noterade i utländsk valuta faller i värde mätt i egen valuta på grund av att den egna valutan stiger/utländska valutatan faller i värde.
Vapen och krigsmateriel	Med vapen åsyftas tillverkning och försäljning av produkter med ändamålet att döda, stympta eller ödelägga och som säljs för militär användning. Krigsmateriel är produkter eller delkomponenter speciellt utvecklade för att ingå i vapen eller vapensystem. För att utslutas ska dessa produkter vara militärt offensiva. Den av svenska regeringen fastställda förteckningen över krigsmateriel och EUs militära lista fungerar som vägledning.
Volatilitet	Ett riskmått som anger hur värdet på en tillgång varierar över tiden. Mäts i form av standardavvikelse. En tillgång vars värde uppvisar hög volatilitet anses ha hög risk. Det finns en risk att ett framtida värde kraftigt avviker från dagens värde. Låg volatilitet anger en lägre risknivå. Med samma sannolikhet blir det framtida värdet mer i nivå med dagens värde.

Bilaga 1: Passiv rebalanseringsprocess och observationsvikter

Bilden nedan ger en principskiss för hur kommunen arbetar med en passiv rebalanseringsmodell:

- Vid de skarpa intervallgränserna måste omviktning ske. Dock behöver man inte vikta tillbaks helt till normalvikten
- Observationsvikterna/-linjerna utgör beslutspunkter. Här ska ett aktivt beslut fattas: Vikta om eller behålla?

Tillgångslag	Totalportföljen				
	Min	obs-vikt	normal	obs-vikt	max
Ränteportföljen	20	22	60	68	70
Aktieportföljen	0	5	40	48	50

**Hässelholms
kommun**

Hässelholms kommun • Stadshuset • 281 80 Hässelholm • vx 0451-26 70 00 • kommunen@hasselholm.se